

บทคัดย่อ

- ชื่อภาคนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิม : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดปัตตานี
- ชื่อผู้เขียน : นายนพปฎล วิเศษสุวรรณภูมิ
- ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
- ปีการศึกษา : 2544
-

การวิจัยนี้ เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมบทบาททางการเมือง ตลอดจนเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิม วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 15 ราย และการสังเกต ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ควบคู่กับบริบท โดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า

- 1) พฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิม มีพื้นฐานมาจากแรงผลักดันของครอบครัว ทั้งความคิดและการแสดงกิจกรรมทางการเมือง รวมไปถึงสภาพทางสังคมที่แวดล้อม ความพร้อมส่วนบุคคล และความสนใจทางการเมือง
- 2) สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ร้อยละ 80.00 เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีกิจกรรมที่แสดงบทบาท คือ การติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ การเดินขบวนต่อต้านรัฐบาล หรือเรียกร้องต่าง ๆ การเข้าร่วมสัมมนาทางการเมือง และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม
- 3) ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิม ประกอบด้วย ปัจจัยภายในครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนของคนในครอบครัวและเครือญาติ การปลูกฝังทางความคิด เป็นต้น ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การรับรู้บทบาทที่ต่างกันระหว่างชายและหญิงตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามทำให้สตรีต้องทำหน้าที่ตนเอง คือการเป็นผู้อบรมสั่งสอน การดูแลบุตรมากกว่าที่จะทำหน้าที่ในทางการเมืองการปกครอง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ คือ ที่คนมีฐานะดีย่อมมีความพร้อมทางการเมืองมากกว่าคนจน และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจของแต่ละ

บุคคล ระดับการศึกษาที่คนมีการศึกษาสูงมีโอกาสทางการเมืองมากกว่าคนที่การศึกษาต่ำ ความต้องการเกียรติยศ ศักดิ์ศรีและการยอมรับจากสังคม

4) ปัญหาอุปสรรคที่ขัดขวางการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีมุสลิม คือ การตีความหลักคำสอนของศาสนาที่ไม่ชัดเจนและเป็นการตีความที่กำหนดให้สตรีต้องปฏิบัติกิจกรรมภายในบ้าน ซึ่งขัดขวางต่อบทบาททางเมืองที่ส่วนใหญ่ต้องออกไปทำกิจกรรมในที่สาธารณะ ปัญหาเรื่องความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเชิงชู้สาว และวัฒนธรรมการแต่งกายของสตรีมุสลิมที่ต้องมิดชิดทำให้ขาดความคล่องตัวในการกิจกรรมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะสำคัญ คือ

1) ควรมีการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการเมืองให้กว้างขวางโดยเฉพาะในโรงเรียน และองค์กรเกี่ยวกับสตรีให้หลากหลายวิธีการ ทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และการจัดสัมมนาต่าง ๆ เพื่อการรับรู้และปลูกฝังจิตสำนึกทางการเมืองแก่ประชาชน

2) ส่งเสริมให้มีแบบอย่างที่ดีทางการเมืองของสตรีให้มากขึ้น

3) องค์กรต่าง ๆ ของสตรีมุสลิม ควรสร้างความเข้มแข็งขององค์กรและแสดงจุดยืนทางการเมืองของสตรีมุสลิมให้เด่นชัด อีกทั้งเป็นตัวแทนในการศึกษาหลักคำสอนศาสนาอิสลามให้มีการตีความบทบาททางการเมืองของสตรีมุสลิมให้ชัดเจนและยึดถือเป็นแนวทางเดียวกัน